Nemes Dezső Indiába utazott

Nemes Dezső, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a pártfőiskola igazgatója, az Indiai Kommunista Párt Központi Bizottságának meghívására Új-Delhibe utazott.

Húszféle fénycső

A Fénycső Villamossági és Világítástechnikai Ktsz évente százmillió forint értékben gyártja a fénycsövek húszféle változatát. Most fénycsövekkel a világítótestek tíz újtípusát alakították ki s ezeket sorakoztatta fel a József Nádor téri szövetkezeti bemutatóteremben e héten rendezett piackutató kiállítását. A gazdaságosabb, kevesebb villamosenergiát fogyasztó fénycsöves világítótestek a lakásokban többnyire önálló bútordarabot is jelentenek, így például a könyvespolc és rekamié fölé szerelhető állvány, amelyben a fénycsövön kívül helye van a kisrádiónak, esetleg az ébresztőórának, vagy hangszórónak is. Az új világítástechnikai eszközök többségét a kórházaknak, laboratóriumoknak, egészségügyi intézményeknek szánják és ezeket úgy szerkesztették, hogy elhelyezhetők bennük a fertőtlenítésre szolgáló germicis-lámpacsövek is.

Szén terven felül

Terven felül 40—50 ezer tonna szenet adnak a tél hátralevő hónapjaiban a mecseki szénbányák dolgozói a tüzelőanyag ellátási gondok enyhítésére. Ez volt az egyik legfontosabb témája a mecseki szénbányák pécsi székházában szerdán megtartott műszaki konferenciának. Az idén — mint bejelentették — fontos műszaki fejlesztési intézkedéseket valósítanak meg. 30—40 millió forintot szánnak például munkahelyi gépesítésre. A sok gondot okozó gázkitörésveszély leküzdésére, megelőzésére, metánérzékelő és jelző berendezéseket vásárolnak idén 18 millió forintért.

Latabár Kálmán temetése

Szerdán délben a Farkasréti temetőben sok ezres tömeg kísérte utolsó útjára Latabár Kálmán Kossuth-díjast, a Magyar Népköztársaság kiváló művészét. A ravatalnál —, amelyet koszorúk sokaságával vettek körül — bíborpárnán helyezték el az elhunyt kitüntetéseit. Az Operett Színház kórusa által előadott gyászdalok foglalták keretbe a végtisztességadást.

Kurc György, a fővárosi tanács népművelési főosztályának vezetője gyászbeszédében kegyeletes szavakkal idézte a művész alakját. Szlovák László, a Fővárosi Operett Színház igazgatója búcsúzott ezután Latabár Kálmántól. Rátonyi Róbert, a Színházművészeti Szövetség elnöksége, a színésztársadalom, a pályatársak és a tanítványok, Feleki Kamil pedig barátai nevében vett búcsút Latabár Kálmántól.

A koporsót ezrek sorfala közt vitték végső nyughelyére, s a szeretett fivér, Latabár Árpád mellé hantolták el. A sírt a megemlékezés sok-sok koszorúja, a család, a tisztelők virágai borították el. (MTI)

Öt évre szóló szerződések

A Szegedi Rostkikészítő Vállalat az idén első ízben köt hosszú lejáratú szerződést az állami gazdaságokkal és tszekkel. Az újszerű megállapodás öt évre szól, vagyis 1974-ig bezárólag érvényes, és mindkét fél számára hasznos és kedvező. A vállalat a különböző vidékek termőképességeinek ismeretében előre fel tudja térképezni, hogy melyik körzetből milyen mennyiségű és minőségű rostnövényre számíthat. A gazdaságok pedig öt esztendő távlatában készíthetik el terveiket az általuk meghatározott területre. Ilyen hosszú távra alapozva már érdemes nagyobb összegeket beruházni kenderkombájnok, műtrágya és növényvédő szerek vásárlására, ami a növekvő hozamokban visszatérül. Mindez együttesen azt jelenti, hogy növekedni fog a termelés biztonsága.

Az új szerződéskötési forma iránt máris országszerte érdeklődés tapasztalható. Eddig Csongrád, Békés, Bács és Baranya megyében 3 ezer 300 holdra szerződtek öt évre a gazdaságok.

Vita az agrárértelmiségről

Speciálisan saját dolgairól, az agrárértelmiség szerepéről, társadalmi megbecsüléséről rendezett vitadélutánt tegnap a Magyar Agrártudományi Egyesület Csongrád megyei szervezete a Hazafias Népfront megyei bizottságával és a szegedi agrárszakemberek klubjával együttműködve.

Az agrárértelmiség több tízezres tábora három csoportra osztható — állapította meg vitaindítójában dr. Erdei Ferenc akadémikus, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának főtitkára. A régi képzettségű szakemberek mellé a gyakorlati munkából érkezett, tanfolyamok és önképzés útján szerzett ismeretekkel rendelkező vezetőgárda csatlakozott, az új réteget azonban már a főiskolások egyre gyarapodó és egyre többet vállaló, korszerűen képzett gárdája képviseli. E három réteg egymás mellett haladva is lépést tud tartani korának követelményeivel, bár a korszerűsödés vitathatatlan igénye naponként szül újabb és újabb feladatokat. A mezőgazdaságban technikai forradalom korát éljük, komplikált termelőberendezéseket kell létrehozni és működtetni. A számítás, ösztönzés, előrelátás, piaci készenlét a gazdaságok megmegújuló naponkénti gondjai közé tartozik.

A mezőgazdasági korszerű technikájának ismerete, technológiájának alkalmazása mellett az agrárértelmiségre váró feladat az urbanizáltabb falusi életkörülmények megteremtése is, vagy annak segítése, de legalább ilyen rangos kérdés, hogy egyenrangú félként kontaktusba tudjon lépni ez az értelmiség a falu többi szellemi dolgozójával.

Ha számolunk azzal a körülménnyel, hogy egyre kevesebben dolgoznak a mezőgazdaságban, a termelés viszont nem csökkenhet, akkor szoros érdekünk fűződik e társadalmi réteg rangjához méltó megbecsüléséhez.

A hozzászólók közül többen hivatkoztak a mezőgazdaságban végbement korszakos fordulat névtelen hőseire és bizonyították, hogy az új értelmiség képes új módszerekkel megbízhatóan többet és olcsóbban termelni. Szóvá tették azt is, hogy a szakemberképző intézetek nem vizsgálják eléggé az emberi rátermettséget, határozottságot, jellemet, vezetőképességet, pedig ezek a tulajdonságok ugyanúgy nélkülözhetetlenek, mint a szakmai precizitás.

Szeged szállodák nélkül

A szállodahiány nem újkeletű Szegeden. Háromszáz és öt esztendővel ezelőtt Cselebi török utazó szerint a városnak összesen háromezer deszkazsindelyes, alacsonyabb-magasabb háza, egy fürdője, egy fogadója, tizenegy kisebb-nagyobb temploma, kétszáz boltja, két kolostora és két elemi iskolája volt. Azt hiszem, manapság a templom, a kolostor és a fogadó kivételével mindenből sokkal több található.

Csak az a baj, hogy míg bizonyos rendeltetésű épületek hiányát valahogy kevéssé érezzük, a szállodahiány a fejünkre égett. Mert hát három évszázaddal ezelőtt oly ritka volt az utazó ember, hogy az mindjárt útleírásban örökítette meg élményeit, s oly ritka volt a vendég e nemes városban, hogy azóta is emlegetjük, idézgetjük őket.

Most pedig? Már az 1968-as országos statisztika is Szegedet jelölte meg — Budapesten kívül — a legnagyobb idegenforgalmú városnak, nyilván, hiszen a röszkei határállomáson évi egymillióval többen fordulnak meg, mint az addig legnagyobbnak tudott hegyeshalmin. Tavaly Röszkén 2,5 millió ki- és beutazó lépte át a határt, Hegyeshalomnál meg csupán 1,5 millió. A nagylaki határátkelő is mind nagyobb forgalmú: 1969-ben 110 ezren használták, hetven százalékkal többen, mint 1968-ban.

Az ország híd Európa északi és déli része között, s Szeged az ország déli kapuja. Adottság ez, mégpedig nagyszerű adottság. Nemcsak a szakemberek, hanem a közvélemény is tudja, hogy idegenforgalmunk elsősorban átmenő jellegű. A Balaton és Budapest képes csak akár több hétre is megtartani vendégeit. Tengerünk, romantikus hegyvidékünk nincs, műemlékünk kevés, de aki ezeket szándékozik felkeresni, az csak rajtunk keresztül juthat el úticéljához.

Szívesen fogadjuk a vendégeket, sőt szeretünk vendéget fogadni, ezt tudják rólunk szerte Európában. Mégsem csupán a magyaros vendéglátás vágya — hanem annak fájlalása, hogy Szeged most már évek óta nem képes betölteni azt a szerepkört, melyhez minden adottsága megvan — mondatja ki velünk unos untalan: szállodára, szállodákra volna szükség a városban ahhoz, hogy a vendégeket ittmaraszthassuk!

Jelenleg 508 szállodai ágy van Szegeden. De milyen? Ebből kereken száz a turistaszállóé, lényegében csak fiatalok, diákok fogadására alkalmas, 18 a Sárkányé, 58 a csak nyáron használható Szőke Tiszáé. A nálunk előkelőnek számító Tisza 204 vendéget képes egyszerre fogadni, de fürdőszobája csak alig néhány szobához van. Pedig a hideg-meleg vizes fürdő manapság már nemzetközi normának számít. A kollégiumi elszállásolás és a fizetővendég-szolgálat jó lehet ugyan az ünnepi hetek idején a gyors és olcsó elszállásoláshoz, de külföldi turisták elhelyezését nem oldhatja meg.

Amit jelenleg tesznek vagy terveznek a helyzet megjavítására, az előrelépést alig hoz, legfeljebb csak gátat vet majd a további romlásnak. A Roval hosszú ideje tartó átépítésével e régebbi 135 férőhely helyett 240—250 férőhelyhez jutnak, de a szálló továbbra is csak „félkomfortos" lesz. Bármilyen tiszteletre méltó is, hogy a Móra Tsz 32 ágyas kis szállodát nyitott, ez csak csepp a tengernyi szobahiányban. S nem túlságosan sokat ígér a majdani Hungária sem. Most 96 vendéget tud fogadni, ha lebontják, s újat építenek helyébe, az elképzelések szerint körülbelül kétszázat. Mi ez a város idegenforgalmához képest?

Talán nem is rossz helyen keresgélünk, ha a város tarthatatlan szállodahelyzetének okait kutatjuk, hogy valahol Szeged idegenforgalmi rangjának elismertetésénél lehet a baj eredője. Innen, a Tisza partjáról legalábbis úgy tűnik, mintha Sopron, Kőszeg, Szombathely, vagy akár a Duna-kanyar is sokkal hamarabb el tudta fogadtatni az ország közvéleményével idegenforgalmi jelentőségét, mint Szeged.

A napokban olvashattuk például, hogy Szombathelyen — ahol a közelmúltban már épült egy szép új szálloda — most újabb szállodát épít a Hungarhotels. Ugyanaz a cég, mely itt Szegeden a Hungária, a Tisza és a Royal tulajdonosa. Igen ám, mert a Vas megyei tanáccsal megegyeztek abban, hogy az egy kis pénzzel is besegít a beruházásba. Szegedet pedig a Hungarhotels arról értesítette, hogy a negyedik ötéves terv végére várható az új Hungária felépítése...

Mind a Csongrád megyei Vendéglátó Vállalat — melynek ez idő szerint nincs szállodája a városban —, mind a szegedi Idegenforgalmi Hivatal — mely a turistaszállót és a kempinget kezeli — azt vallja, hogy saját erejéből nem képes szállodát, még egy úgynevezett touring hotelt sem építeni. S ezt az állításukat nincs okunk kétségbe vonni. Kérdés csupán, hogy nem jönne-e össze elegendő pénz egy építkezésre, ha közösen, ki mennyit bír beleadni alapon kísérelnék meg a dolgot.

Az igényt aránylag könnyű papírra vetni. Máris szüksége volna Szegednek egy legalább 4—500 személyes, minden szokásos kényelemmel ellátott nagyszállóra és akár több kisebb, soványabb pénztárcájú turistának való, de azért korszerű szállodára is. Szeged idegenforgalma már régen megszűnt idényjellegű lenni, bár természetesen az ünnepi hetek, szabadtéri játékok idején tetőzik a forgalom, a szállodákban télen sincs elegendő hely. A Tisza például már régóta országosan vezet a kihasználtságban.

Az idegenforgalom a népgazdaság egyik ága, ha tehát nem használjuk ki az idegenforgalom lehetőségeit, a népgazdaságnak kára származik belőle. Már pedig Szegeden nem használjuk ki. A szállodaépítés közismerten drága, közismert az is, hogy nem dúskálunk beruházási javakban. Nem mindent vagy semmit szeretnénk, hanem csupán annyit, amennyit erre a célra az erőforrások megengednek. Mert az is közismert, hogy az idegenforgalmi beruházás gyorsan megtérül, s ráadásul a kemény valutát is előnyösebben „termeli ki", mint a legtöbb iparág. A haszon tehát nemcsak Szegedé, hanem az egész országé lenne. Ezért nem önzés, nem túlfűtött lokálpatriotizmus felhívni a figyelmet arra, hogy szállodára, szállodákra van szükség Szegeden.

Fehér Kálmán

Made in ktsz

Nőtt a szegedi szövetkezetek exportja

A szövetkezeti ipar rangos termékeiből tavaly is igen sokat szállított külföldi piacokra. Sok Szegedről exportált árura rákerülhetett volna egy ilyenféle felirat: Made is ktsz. S ha nem is így történt, annyi bizonyos, hogy a szövetkezetiek exporttermékei évről évre hozzájárulnak a Made in Hungary jelzés, a magyar áruk jó hírének öregbítéséhez. S az is tény, hogy az elmúlt évben növekedett a szegedi szövetkezetek exportja.

Cipő és papucs

Az „Április 4." Cipész és Papucskészítő Ktsz Szeged egyik jelentős középüzeme, kisebbik cipőgyára. Tavaly már közel 53 millió forintos termelési értéket értek el az itt dolgozók. 71 ezer pár férficipőt szállítottak exportra, s a híres-neves szegedi papucsból is kielégítették a megrendelők igényét. Utóbbiból 4 ezer párat készítettek.

Mit hoz a cipész szövetkezetnek az új esztendő? Mindenekelőtt jelentős exportmegrendeléseket; a tavaly kötött megállapodások s újabb tárgyalásaik alapján idén mintegy 120 ezer pár cipő talál gazdára határainkon túl. Megötszöröződik a papucsexport, ebből 20 ezer pár gyártását tervezik 1970-ben.

Szocialista államokba — Szovjetunió, Csehszlovákia, Lengyelország — éppúgy szállítanak, mint az angol, holland, dán, svéd piacokra. Az idei év biztató kilátásokkal indult, s azzal a szándékkal, hogy termelési tervüket 61 millió forintra fogják emelni.

Játék-kiállítások

A Szegedi Tömegcikk Ktsz már hosszú évek óta exportálja termékeit. Alumínium játékedények, politechnikai szerszámkészletek állnak az árulista élén. Hollandiába, Belgiumba, Luxemburgba mindkét fajtát, Angliába 74 ezer szerszámgarnitúrát, s Franciaországba is hasonlóan nagy mennyiséget értékesítettek a múlt évben. Ügyeltek a külcsinre is, tetszetős, korszerű csomagolásba öltöztették készítményeiket.

Az idei évre már 16 millió értékben kaptak rendelést csehszlovák, bolgár, lengyel, jugoszláv és NDK-beli partnerektől. Ugyanennyi lesz a tőkés export is, amiből 10 millióra már meg is kötötték az üzletet. Jelentős kivitelük volt a múlt évben kályhacsőből, 100 ezer darabot adtak el jugoszláv vásárlóknak, megrendelőknek. Ezt az exportot a tervek szerint idén megkettőzik.

Információkat szerezni a piaci igényekről — náluk is fontos törekvés. Februárban ott lesznek mind a párizsi, mind pedig a nürnbergi nagy játékkiállításon, ami jó piackutatási, igényfelmérési alkalom.

Divatos női táskák

Kerek 7 millió forinttal növelte tavaly termelési értékét a korábbihoz képest a Szegedi Bőrdíszmű Ktsz. Ez, mivel termékeik 40 százalékát exportálják, a kivitelben is előnyösen éreztette hatását. Mindszenten létesített s ma már 70 embert foglalkoztató új üzemük járult hozzá legnagyobb mértékben ehhez az eredményhez.

A szegedi bőrdíszműipar fejlettségéről elsősorban a Szovjetunióban, Csehszlovákiában adnak hírt termékeik, a tetszetős, divatos vonalú női táskák. Kisebb tételekben Belgiumba, Norvégiába, Jugoszláviába és Franciaországba is szállítottak, vevőik kívánságára egészen kis szériájú, akár 50 darabos rendeléseknek is eleget tettek.

Idén is hasonló arányú kivitelre törekednek a szegedi bőrdíszművesek. Ugyanakkor a divattal lépést tartva már a jövőbe tekintenek mintakészítőik: készítik azokat az 1971-re szánt modelleket, amiket nyáron a Szovjetunióban is bemutatnak.

SÍISKOLA. A fővárosi XII. kerületi Diana utcai általános iskola sítanfolyamot szervezett növendékeinek. A Szabadság-hegy lankáin sajátítják el a gyermekek a síelés tudományát. Képünkön: óra a síiskolába